

Mgr. Marek Výborný
ministr zemědělství

Vážená paní, vážený pane,
vážení zástupci zemědělské veřejnosti,

dovoluji se na Vás osobně obrátit touto mimořádnou cestou, a to z důvodu maximální a úplné informovanosti o aktuální situaci českého i evropského zemědělství.

Jsem si plně vědom nelehké situace většiny z Vás. Jsem si vědom výrazného nárůstu cen téměř veškerých vstupů. I já s velkým znepokojením sleduji vývoj na komoditních trzích nejen v Evropě, kde se určuje cena obilovin a dalších komodit. I přesto, že nemám žádný přímý nástroj k jejich ovlivnění, snažím využívat nástroje nepřímé, jak jen je to možné. V kontextu Ruské federace a jejich vývozů do Evropy, které výrazně vzrostly, usilujeme jako ČR o zařazení obilovin a olejnin z Ruska na sankční seznam.

Od prvního dne ve své pozici ministra zemědělství ČR vyzývám Evropskou komisi k zajištění tzv. koridorů solidarity pro export ukrajinského obilí do třetích zemí mimo EU. S prodloužením bezcelní dohody s Ukrajinou jsme souhlasili pouze s podmínkou stanovení podmínek pro mimořádné situace. Bude možné zavést mimořádná opatření včetně návratu k celnímu režimu při překročení stanoveného objemu exportu do EU u vajec, kuřecího masa a cukru. Nadále usilujeme o to, aby do tohoto seznamu byly zařazeny i obiloviny a olejnin. Chceme nadále pomáhat Ukrajině bránící se před neospravedlnitelnou agresí Ruska, ale v rámci toho musíme vnímat i stabilitu a dopady na objem i cenu zemědělských komodit v Evropě.

Je zcela bez diskuse, že „byrokratický otesánek“ nám nejen v ČR narostl do neuvěřitelných rozměrů. Jsem k tomu stejně kritický jako Vy. Jak na evropské, tak české úrovni činím aktivně kroky, abychom množství administrativy co nejrychleji snižovali. Jsem si vědom, že pro Vás nejsou zajímavá slova, ale činy. Jsem rád, že alespoň něco se daří již nyní. Díky mému tlaku oznámila Evropská komise snížení počtu kontrol u AMS o 50 % a musí v tomto trendu pokračovat, budou upraveny podmínky pro DZES 8 a úhory bude možné oset dusík vzájemnými plodinami, zrušil jsem také podmínku dokládání bezdlužnosti u projektových žádostí a mohl bych takto pokračovat dále. Prosím zde také o trpělivost a pochopení. Ne vše jde změnit z dne na den. Dělán ale vše pro to, abychom Vám umožnili být více na polích a ve chlívě než u počítače.

Toto vše by ale bylo málo. Víím, že se mnozí potýkáte s aktuálními ekonomickými problémy. Z vyhodnocení prvního roku SZP je patrný výrazný negativní dopad na segment středně velkých farem a podniků. Jsem si toho plně vědom nejen já, ale i pan premiér a celá vládní koalice. Proto jsme se jednoznačně shodli na nutnosti najít cesty jak přednostně těmto zemědělským podnikům pomoci.

Po řadě jednání se zástupci nevládních organizací, debatami nad možnostmi, které máme jsem přišel se zcela konkrétním, poctivě míněným návrhem kroků.

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. +420 221 811 111, el. adresa podatelny: podatelna@mze.gov.cz, ID datové schránky: yphaax8, www.eagri.cz

Nebudeme měnit redistributivní platbu resp. 1. pilíř SZP, protože žádná z navrhovaných úprav redistributivní platby nebyla zárukou pozitivního řešení pro všechny z Vás. Výše podpor tak zůstane zachována s vědomím, že se podařilo narovnat podporu malým farmám a že propad u středně velkých podniků bude řešen níže navrhovaným souborem opatření.

Zmiňované **zastropování dotací** je dnes v objemu žadatelů (na rozdíl od např. investičních dotací, kde lze toto kritérium uplatnit) bohužel nerealizovatelné, a to hlavně z důvodu neexistence nástroje, kterým by stát sledoval majetkovou propojenost podnikajících osob. Vytvoření tohoto nástroje budu iniciovat na jednání vlády. Pokud bychom dnes zvolili cestu obsaženou v nařízení EU k SZP, tak bychom museli být na úrovni příjmu 100.000 EUR, což by odpovídalo cca 1.100 ha. Toto odmítly všechny strany vládní koalice.

Ke konkrétním krokům: **ještě pro letošní rok se mi podařilo získat navýšení rozpočtu národní dotací v programu 20 (welfare) o 550 mil. Kč na celkovou částku 1.125 mld.).** Tu budeme cílit v rámci podprogramů přednostně na středně velké podniky a sektor skotu.

Dále jsem rozhodl o **navýšení alokace pro letošní výzvu v rámci 2. pilíře SZP (investice) z předpokládané 1.5 mld na cca 3 mld korun.** Programy podpory budeme definovat na základě poptávky od Vás a opět je naším cílem se přednostně soustředit na středně velké farmy a podniky. K tomu využijeme i cílený dobrovolný dotazník, který obdržíte prostřednictvím SZIF v příštích dnech. Jsem také připraven jednat i o dalších nástrojích podpory prostřednictvím PGRLF, se kterým hledáme další cesty, které by bylo možné realizovat, jakkoliv jsou závislé na rozpočtováných financích, ještě v letošním roce.

Jsem si vědom já i celá koalice slibu, který byl dán v roce 2022 směrem k **podpoře zaměstnanosti na venkově** (slevy na sociální pojištění u zaměstnanců). Téměř dva roky vedeme složitá jednání s Evropskou komisí o notifikaci takového opatření. Dnes ráno jsem opět obdržel další výhrady ze strany Evropské komise, jakkoli neformální informace z minulého týdne byly pozitivní. Další protahování debaty s Evropskou komisí bude znamenat jediné, protahování možné podpory pro Vás. Přislíbená částka podpory v roce 2022 činila 2-3 mld. Kč. Při aktuálních politických jednáních se z řady důvodů, mimochodem i velmi složité administrativy související s teoretickým zavedením slevy na sociálním pojištění (podniky by musely reportovat složité informace o desítkách standardizovaných pracovních pozic), jeví jako vhodnější a politicky průchodnější, **naplnit příslib podpory 2 mld. Kč** jinou cestou. Nechávám stranou procedurální záležitosti, že úleva na sociálním pojištění by musela být schválena jako změna zákona (a tudíž by bylo náročné stihnout i termín 1. 1. 2025) a že každý rok by musela vláda svým nařízením stanovit částku pro následující rok. Tudíž rozhodnout, zda to budou 2 mld., méně, více nebo snad vůbec nic. Proto jsem přesvědčen, že cesta výrazně jednoduššího doručení podpory 2 mld. Kč pro rok 2025 se jeví jako vhodnější a pro zemědělce výhodnější. Mým zájmem je, aby tato podpora byla co nejjednodušší a adresná tam, kde je nejvíce potřeba a primárně byla zaměřena na střední segment podniků. O tom, jaká opatření lze využít s cílem co nejrychleji tyto prostředky k vám, zemědělcům, jsem připraven vést seriózní debatu a nebráním se kombinaci osvědčených nástrojů ani nových řešení.

Pochťivě musím také připomenout, že ne vše se podařilo, a ne vše je možné. Změnit daň z nemovitosti není reálné mimo jiné proto, že byla součástí celého komplexu daňových úprav a není možné z nich nyní vybírat jednotlivá opatření, a ta měnit. Podobně se i u tématu nedanění dotací (v EU pouze v Rumunsku!) ukázalo, že tím bychom zdaleka nepomohli farmám a podnikům v ekonomických problémech, ale přesně naopak. Zde bychom se zcela minulý s cílem pomoci, který jsem uvedl v úvodu.

Jako posední bod ale nikoli svým významem musím uvést i můj zájem a **podporu na dojednání krizového balíčku mimořádné pomoci z evropského rozpočtu do zemědělství**. Osobně jsem to zmiňoval již minulý týden na jednání Rady ministrů a budeme to s panem premiérem zmiňovat i při dalších jednáních v rámci EU.

Na závěr mi dovoluete zdůraznit, že ve všech svých krocích hájím spravedlivé zájmy farmářů a zemědělců. Návrhy výše uvedené jsem dojednal i s kolegy v koalici a mají jejich plnou podporu včetně pana premiéra a ministra financí. Není tedy pravdou, že by vládní koalice nebyla v podpoře agrárního sektoru jednotná či stejně důrazná. Dosažení dohody nebylo jednoduché. Je logické, že ne všem návrhům je možné vyhovět. Přesto jsem přesvědčen, že v tuto chvíli aktuální navýšená podpora pro letošní rok cca 2 mld. Kč, která bude pro rok 2025 totožná, skýtá maximum možného. Nehraji s Vámi „hry“, nenechávám si nic v záloze pro případ protestů. Považoval bych to za nedůstojné a urážející směrem k Vám.

Vážení farmáři a zemědělci,

děkuji za Vaši práci, které si vážím. Děkuji za Vaši trpělivost a pochopení směrem k výše uvedeným návrhům. Jde o naši společnou věc a věřím, že všichni budeme činit takové kroky, abychom toto řešení podpořili a neohrozili. Stále bude platit, že jsem otevřen Vaším podnětům, výzvám a konstruktivní kritice.

Přeji vše dobré a klidný a úspěšný začátek zemědělského roku.

